

Remissyttrande

Kontaktpersoner i detta ärende
Marcus Johansson
070-330 13 80
marcus.johansson@akeri.se

Transportstyrelsen
Box 267
781 23 Borlänge
vag@transportstyrelsen.se

SVERIGES ÅKERIFÖRETAGS YTTRANDE ÖVER FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV TRANSPORTSTYRELSENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD (TSFS 2020:29) OM YRKESFÖRARKOMPETENS.

Sveriges Åkeriföretag är åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sammanfattning

- Sveriges Åkeriföretag har granskat remissförslaget och har angett detta i remissvaret nedan.

Allmänt

Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss. Sveriges Åkeriföretag har tagit del av de handlingar som bifogats remissen. Sveriges Åkeriföretag önskar med anledning av detta framföra följande.

Allmän utgångspunkt av förslag om ändringar i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2020:29) om yrkesförarkompetens

Sveriges Åkeriföretag har inget att, utöver remissvaret nedan, erinra mot att vissa av ändringarna görs så som de har presenterats enligt förslaget till ny föreskrift.

Remissen

2 kap.

14 a § Lärare i delkurs vid fortbildning kan istället för kraven i 14 § andra stycket ha intyg på praktisk erfarenhet av utbildning i delkurser som ingår i fortbildning. Intyget ska visa att läraren har praktisk erfarenhet från minst fyra delkurser och erhållit kunskap i

1. vilka administrativa krav som åligger utbildningsanordnare,
  2. hur tiden under en delkurs planeras och disponeras,
  3. val av undervisningslokal och placering av deltagarna,
  4. användning av informations- och kommunikationstekniska verktyg,
  5. planering och val av utbildningsmaterial,
  6. den metodik och pedagogik som behövs för den undervisningsmetod som används i utbildningen, och
  7. metoder för att säkerställa att målen för respektive delkurs har uppnåtts.
- Lärare i delkurs vid fortbildning får avgöra vilket eller vilka ämnesområden den praktiska erfarenheten ska omfatta.

Remiss svar: 14a§

Sveriges Åkeriföretag ställer sig positiva till möjligheten att kunna utbilda nya lärare som ett tredje vägval. Utbildningsanordnarna behöver själva ta stort ansvar för genomförandet där myndigheten genom tillsyn har möjlighet att säkerställa kvaliteten.

Vi kan läsa i förslaget att ny lärare ska ha praktiskt erfarenhet från minst fyra delkurser. Frågeställningen som behöver förtydligas är om lärare som enbart vill påbörja sin lärarutbildning och genomföra endast en delkurs till att börja med måste genomgå och uppvisa praktisk erfarenhet av en och samma kurs 4 gånger.

Eller är förslaget planerat att en lärare ska få praktisk erfarenhet trots att läraren endast tänkt hålla en enda av delkurserna, är det då nödvändigt att läraren kommer behöva ha praktisk erfarenhet av 4 olika delkurser.

Förslaget:

Om förslaget om minst fyra delkurser blir ett krav kan det bli ganska uddlöst om läraren ska genomföra en och samma delkurs 4 gånger för att uppnå kravet vad gäller praktisk erfarenhet. Om det krävs praktisk erfarenhet från 4 olika delkurser där läraren inte kommer utbilda inom blir märkligt.

Åtgärd:

Sveriges Åkeriföretag vill se att lärare får praktisk erfarenhet av den eller de delkurserna som läraren kommer utbilda inom. Om det kommer krävas en eller flera delkurser borde avgöras av vilka och hur många av de olika delkurserna som läraren utbildar inom. Utbildningsanordnaren bör vara den som ansvarar för att läraren tillgodosett sig tillräckligt god kunskap för var och en av delkurserna.

Utbildningsanordnaren är också den som under utbildningen ger nya läraren möjlighet till praktisk erfarenhet i samband med utbildningen och därefter intygar densamma.

Sveriges Åkeriföretag vill också belysa kravet om kompetens inom vad kraven för yrkeskompetensutbildning är. Det är samma krav oaktat en lärare genomför fortbildning eller grundutbildning. Skillnaden mellan grundutbildning och fortbildning är tiden, aldrig kompetensen hos läraren.

Därav anser Sveriges Åkeriföretag att godkänd lärare för YKB uppfyller samtliga kriterier för att även genomföra grundutbildning om 140 timmar eller mer. Ingen övrigt kompletterande utbildning eller mer tid i form av praktik eller antal timmar som lärare vid fortbildning anses som icke nödvändig.

Från första början när kravet om YKB kom, räckte det med 2-års yrkesrelaterade kunskaper för att godkännas som lärare. Den för många lärare mångåriga kunskapen borde därför vara den viktigaste delen i ett godkännande som ny lärare.

I punkt 1 till 7 kan vi utläsa krav i samband med utbildningen som en ny lärare inte kan påverka alls, dessa krav ligger på utbildningssamordnaren. Framförallt i punkterna 1, 3 och 5 blir det tydligt att ny lärare inte kommer ha stor påverkan utan endast kan ta del av viss information.

18a §

Sveriges Åkeriföretag har inget att erinra vad gäller fortbildning för lärare inom yrkeskompetensbevisutbildning förutom nedan angivna kommentarer.

Förslaget:

Fortbildning för lärare om 7 timmar varje år. Punkt 1-4 ska vara en del av utbildningen. Här anges också de delar i utbildningen som åligger utbildningsanordnaren att säkerställa att dessa delar åtföljs.

Åtgärd:

Sveriges Åkeriföretag ser att tiden om 7 timmar borde vara möjligt att disponera om till 14 timmar vartannat år istället. Kravet om tiden om 7 timmar/år kommer ändå uppfyllas även vid en två-dagars utbildning. Men för de utbildningsanordnarna som önskar hålla 7 timmar/år bör det fortsatt vara möjligt. Utbildningsanordnaren behöver få en flexibilitet att själv välja 7 timmar/år eller 14 timmar/vartannat år.

Sveriges Åkeriföretag ser även att det skulle vara fullt möjligt att genomföra fortbildningen för lärarna digitalt och även här kunna tillgodogöra sig all information och utbildning på korrekt sätt.

Dessutom framgår det tydligt i Kap 2 16§ att lärarna skall ha god kännedom om utbildningsområdena vilket en digital utbildning på något vis inte skulle försvåra. Eventuella praktiska moment kan bli nödvändiga att genomföra fysiskt, men det finns goda möjligheter med dagens teknik att återspegla även dessa moment visuellt.

23 §

Sveriges Åkeriföretag anser att utbildningen bör vara anpassad för eleven på ett sådant sätt att denne kan tillgodose sig sin utbildning att det blir både kostnadseffektivt samt att hög kvalitet bibehålls. Det är viktigt att utbildningsanordnaren kan planera timmar i kombination med körkort och yrkeskompetensutbildning samtidigt

28 § Utbildningsanordnaren ska föra ett deltagarregister. På intygen som deltagaren tar del av framgår det redan reglerad information. I punkt 1 – 6 anges innehållet på intygen. Punkt 6 andra meningen förutsätter Sveriges Åkeriföretag att det endast gäller de utbildningsanordnarna som väljer att inte rapportera in digitalt enligt remissens förslag i §30

Punkt 6 sista meningen. Intyget om genomförd fortbildning från den som anordnat den sista del kursen ska innehålla uppgifter om intyg från samtliga utbildningsanordnare.

Det här borde således endast gälla för utbildningsanordnare som väljer att inte rapportera digitalt enligt nya förslaget. Sveriges Åkeriföretag anser att det s.k. totalintyget inte längre är nödvändigt när transportstyrelsen har fått den informationen som är nödvändigt inregistrerat i sin portal.

Transportstyrelsens egna portal bör kunna göra en sammanställning till berörd person när denne genomfört sin sista kurs. Transportstyrelsen har redan den information som behövs då samtliga utbildningsanordnare måste rapportera digitalt eller manuellt i sin portal. Utbildningsanordnarna bör slippa undgå detta ansvar med totalintyget och slutrapporteringen.

Det är av stor vikt att transportstyrelsen ger åtkomst till varje person att själva kunna logga in på eget personnummer för att kontrollera vilka delkurser som denne genomfört. Det finns stor efterfrågan om möjligheten hos förare som inte allt för sällan vet vilken utbildningsanordnare deras arbetsgivare använt. Störst problem uppstår för förare som byter arbetsgivare under innevarande period. Här kan de då få se sin egen information.

30§ Sveriges Åkeriföretag ställer sig positiv till digital rapportering. Under förutsättning att transportstyrelsen låter skapa en importfunktion för kompletta listor med personnummer. Dessa listor måste vara enkla för utbildningsanordnarna att kopiera över informationen som transportstyrelsen önskar få in.

Om inte funktionen skapas innebär det ett enormt stort extra arbete på administration. Efter vissa helger kan Sveriges Åkeriföretag ha mellan 20-30 kurser som är mer eller mindre fullbelagda. Vi förutsätter att flera andra stora utbildningsanordnare kommer få samma arbetsbörda. Ska varje namn och personnummer skrivs var för sig kommer det krävas onormalt administrativt arbete.

5 kap.

6 § Sveriges Åkeriföretag anser att provtiden om 50 minuter är orimligt liten. Eleven ska hinna med 60 frågor på 50 minuter vilket gör att han/hon har knappt 50 sekunder/fråga. Den tiden är alldeles för knapp och behöver förlängas. Elev som skriver prov för ADR grund har 30 frågor på samma tid, vilket ger 1 minut och 40 sekunder/fråga. Rimlig tid för prov i yrkeskunnande är snarare 85 minuter. På grund av kort tid finns det troligen många som misslyckats för att tiden är knapp, det är inte bra.

8 § För att underlätta administrativt arbete för trafikverkets del skulle godkända utbildningsanordnare själva endast behöva anmäla om förlängd provtid. Den som är i behov av den förlängda tiden har en utbildningsanordnare redan noterat att det finns ett behov. Ett enklare arbetssätt skulle förenkla för eleven och utbildningsanordnaren.

Kap 6

2 § Sveriges Åkeriföretag ser positivt på att det skapas en gemensam standard med förutbestämda ämnen för varje delkurs. Det är viktigt att det finns övergångsregler för de utbildningsanordnarna som inte följer den s.k. branschstandarden idag. Utbildningsanordnaren borde inte behöva skriva om hela utbildningsplanen och invänta ett godkännande, utan stuva om så den eller de som vill följa standarden på enkelt sätt endast behöver skicka in om en justering i utbildningsplanen.

Samtidigt är det också viktigt att klargöra ämnens områdena inom varje delkurs för nya sökande tillstånd.

Avslutande kommentar

Sveriges Åkeriföretag anser att det finns formuleringar som kräver genomgång av förslaget.

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står gärna transportstyrelsen till förfogande även i framtiden i arbetet med förändringar i olika föreskrifter eller förordningar som berör transportsektorn för godstransporter på väg.

Marcus Johansson
Utbildningschef